AKBABA

Genç Türkiye — Neden böyle belin büküldü?.. İhtiyarlıktan mı ?

Osmanlı — Hayır.. her kuvvetin önünde eğilmekten!..

Cemalnadir

Nezle hastalıkların kara habercisidir

GRİPİN

bir kale gibi sizi müdafaa eder.

Gripin nezleyi ve gripi geçirir, hareti düşürür.

Baş ve diş ağrılarına, romatizma sancılarına, sinir ve adalelerdeki ıstıraplara karşı en kuvvetli deva Gripindir.

Havaların çok karışık ve tehlikeli olduğu günlerde sıhhatinizi korumak için şüphesiz Gripin kullanmalısınız.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. İsmine dikkat. Taklidlerinden sakınınız ve Gripin yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz.

Diş Hekimi

Ferit Ramiz

Hergün öğleden sonra

DİŞ ve ÇENE RÖNTGENİ

Beyoğlu Tünel İstiklâl caddesi

Telefon: 43413

Sahibi ve Umumî Neşriyat Müdürü

Yusuf Ziya

KENAN Basımevi ve Klişe Fabrikası

Bir buketin güzel yaprakları, çiçeklerin kıymetini artırdığı gibi,

COTY

Parfömleri de, güzelliginizin cazibesini artırır.

COTY

MEŞHUR FRANSIZ MARKASI

DİKKAT! Paris COTY fabrikalarında imal ve ihzar edilmiş bir fransız mustahzarıdır.

NEZLE, GRİP
BAŞ, DİŞ
ROMATİZMA
ve bütün ağrıları,
kadınların ay sancılarını derhal
geçiren
SEFALİNİ
her yerde ısrarla
arayınız

SEFALİN

1 - 12 lik ambalâjlar içerisindedir. Taklitlerinden sakınınız

NERVİN

UYKUSUZLUK
SİNİR AĞRILARI BAYGINLIK

Perşembe
27 B. Teşrin
1 9 3 8
No. 251

AKBABA

Müessisleri: Yusuf Ziya Ortaç — Orhan Seyfi Orhon
Abone: Yıllığı 500, altı aylığı 250 kuruş. Ecnebi: Yıllığı 1000, altı aylığı 500 kuruş

Telefon:
22129
Sayısı:
10 Kr.

ON BEŞ YIL

Yarın gece, Türk vatanı, ayları, yıldızları, güneşlerile yer yüzüne devrilmiş bir gök parçası gibi, ışıklar içinde yanacak: Cümhuriyet on beş yaşına basıyor!

Hünkârın, halifenin, şehzadenin düşman süngülere sığınarak uzaklaştıkları gün, henüz beşikleri sallanan çocuklar şimdi on beş yaşındadırlar.

Mütarekeyi görmiyen nesil on beş yaşında!

İşgal kuvvetlerini, şeriat ordularını tanımıyan nesil on beş yaşında!

Fesi, sarığı, cübbeyi giymiyen; yeldirmeyi, çarşafı, peçeyi takmıyan nesil on beş yaşında!

Arap harflerini hecelemiyen, rahleye diz çökmiyen, falakaya yatmıyan nesil on beş yaşında!

Dün gökyüzünü, melekler ve ruhlar diyarı bilen annelerin, babaların çocukları bugün, bulutların arasından beyaz şemsiyelerini açarak yere iniyorlar!

Dün, güneşi kafeslerden eliyerek evlerine sokan lenfatik annelerin, babaların çocukları, bugün, tunç vücutlerine denizi ve ışığı giyerek dolaşıyorlar!

Yel değirmeni, artık göke açılmış kollarile rüzgâr beklemiyor.. Tahta çıkrığın yerini çelik çarklar aldı.. Ve dünkü minareler diyarı, bugün bacalar ülkesidir!

Yarın gece on sekiz milyon Türk, işte bu on beş yılın bayramını yapacak.. Ve on sekiz milyon alın, Büyük Kurtarıcının huzurunda, bir daha hürmetle, minnetle eğilecek...

Akbaba

— **Nekadar biribirinize benziyorsunuz, insan sizi nasıl ayırd edeceğini bilmiyor...**
— **Çok kolay, ablamın sağ kalçasında bir ben vardır...**

Talât — Haydi, evlerinize gidin, bu yeni karı kocalık hayatına alışın. Şimdiye kadar kocalarınız sizin cefalarınıza tahammül etti, şimdi de siz biraz onların dertlerine katlanıverin bakalım?

Şevkiye — Ah doktor, nasıl yapacağız bilmem ki...

Bedia — Evet, nasıl yapacağız doktor, akıl ermoor!

Talât — Biz nasıl yapıyorsak siz de öyle yaparsınız!

KORO

(Hastabakıcı kıyafetinde kızlar sahneye gelir.)

Biz kadınız, siz de erkek;
Kadın kısmı naziktir pek.
Değişti o eski hayat,
Ne çamaşır, ne de yemek!
Kadın demek, asri demek!

İnanırız yalanlara,
Bize âşık olanlara.
Kuruluruz salonlara,
İki dirhem bir çekirdek!
Kadın demek şıklık demek!

Yapılmazsa niyetimiz,
Bilinmezse kıymetimiz,
Başlar hemen hiddetimiz,
Çırpınarak, tepinerek!
Kadın demek sinir demek!

— PERDE —

İKİNCİ PERDE

[Büyükadada (Açık hava) otelinin yemek salonu ön tarafta teras görünür. İki taraflı bir merdivenle yatak odalarına çıkılır. Sahneden 7, 8, 9, 10 numaralı odaların kapıları görünür. Sağda bir kapı ve vestiyer. Vakit akşam. Caz ve dans başlamıştır. Salonda ve terasta dans edenlerle içki içenler. Büyük bir masada Talât, Reşit, Feriha Tevfik, Cevdet Gülten ve Karabet Atmaciyanların davetlisi olarak bulunur.]

BİRİNCİ MECLİS

Hazım, Vasfi Rıza, Bedia, Talât, Reşit, Feriha Tevfik, Şevkiye

Vasfi Rıza — (Sarhoş) Allahım, tekrar mı erkek olacağım, nedir? Kadınlar da hoşuma gitmeğe başladı. Şu kumrala bak, şeker mi şeker!

Şevkiye — Kendine gel, sarhoşluk ediyorsun!

Vasfi Rıza — Üzülme kocacığım, ben daha bunun gibi on şişe içerim de sarhoş olmam!. Olur muyum, Karabet, sen söyle?

Hazım — Olmazsın! Bu adamın cıvıklık ettiği görülmüş şeydir? Buna insan denmez. İngiliz çimentosu köpoğlusu.

Vasfi Rıza — Hı! hı!.

Hazım — Lâfın sonuna kulak ver. Meth mi edoorum, zem mi o zaman ağnayacaksın!

Vasfi Rıza — Şunu küfürsüz söyle!

Hazım — O küfür sayılmaz, sözün temsili. Ne, ne deordum, İngiliz çimentosu köpoğlusu.

Vasfi Fıza Küfürsüz söyle be!.

Hazım — Sus ol be, temsilde hata olmaz. Evet, İngiliz çimentosu köpoğlusu. Ne kadar su koysan kaldırır! Nasıl kıyak lâf etmedim?

Vasfi Rıza — Öyledir, içerim içerim, ne sarhoş olurum, ne cıvırım! Ama yalnız sızarım. O sarhoşluk sayılmaz değil mi? Söyle doktorcuğum sayılır mı?

Talât — Sayılmaz!

Vasfi Rıza — Öyle ise hepinizin şerefine! (Kadehini uzatır) Doldur!

Şevkiye — Hayır, çok oldu!

Vasfi Rıza — Ne?.. Sen doktordan iyi mi bileceksin! Haydi Karabet sen de! (Hazım da kadehini uzatır.)

Bedia — İçme, miden kaldırmoor!

Hazım — O eskiden idi. Ne zamanki karı oldum, şimdi her şeyi kaldıroor!

Şevkiye — Of, ne yapacağız?

Vasfi Rıza — Ne yapacağız? İçeceğiz, dans edeceğiz. (İçerler) Ben dans etmeğe gidiyorum.

Hazım — Ya ben durusum!

Şevkiye — Dur, kiminle dans edeceksin?

Vasfi Rıza — Hoşuma giden birinibi bulurum elbet!

Şevkiye — Olmaz, hiç kadın erkeği dansa kaldırır mı?

Vasfi Rıza — Neye bizi dansa kaldırmıyorlar öyle ise? (Kalabalığa) Ayol, bizimle dans etmek istiyen kimse yok mu?

Şevkiye — Aman yarabbi rezil olduk!

Hazım — Bak, işmar edoorlar!

Vasfi Rıza — Artık buna bir şey diyemezsin ya...

Şevkiye — Dur, gitme..

(İkisi de kalkar. İki kişinin zorla koluna girerler. Dans ederek terasa çıkarlar.)

Talât — Müsaade edersiniz, odama gidiyorum.

Şevkiye — Allah rahatlık versin... doktor!

Bedia — Çok rahatsız oldunuz!

Talât — Biz böyle şeylere alışkınız. Bilâkis pek eğlendim. Teşekkür ederim. Allahısmarladık..

Şevkiye — Güle güle!. (Doktor gider.)

Bedia — (Şevkiyenin kulağına eğilerek) Bana bak, hani o iki delikanlı yok?

Şevkiye — Evel evet!

Bedia — İkidir bizi dışarıya çağıroor.

Şevkiye — Gördüm ama, bizimkiler vardı, doktor vardı, çıkamadım.

Bedia — Bak bak, yine bizi çağıroorlar.

Şevkiye — Haydi çıkalım. Dikkat et, bizimkiler farkına varmasın!

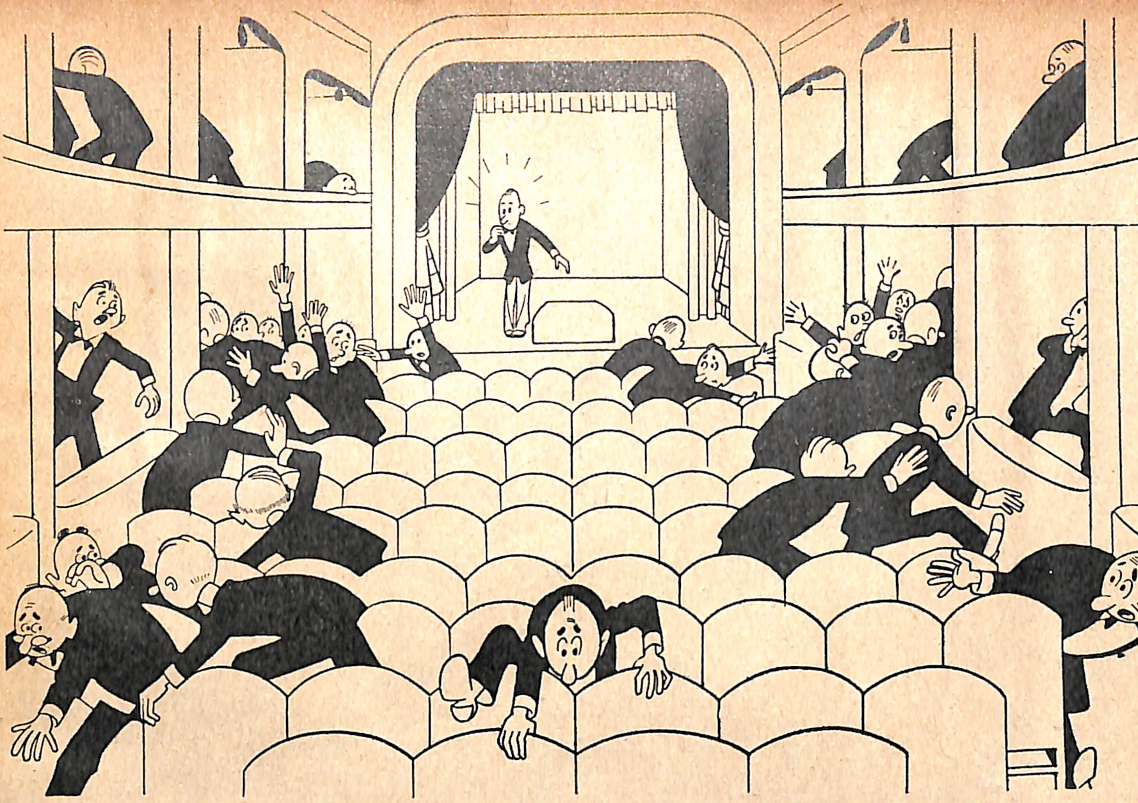
(Çikarlar. Bir müddet salon boş kalır. Biri sarışın ve çok genç, biri kumral ve daha yaşlıca iki kız vestiyere gelir. Çok mübalâğalı giyinişlerinden uygunsuz kadınlardan olduğu bellidir.)

İKİNCİ MECLİS

Sarışın kız, kumral kız, vestiyer.

Sarışın — Necdet Gülten burada mı kalıyor?

(Arkası var)

Taksitle elbise diken terzi o akşam tesadüfen sahneye çıkmıştı!..

rar etme. Hasılı görüyorsun ki bunda da israf etmedim.

Necip — Sana kim israf ettin, diyor. Mesele burada değil. Verdiğim senedin vâdesi bitti. Bugün öğleyin Necmi gelecek, bu parayı istiyecek.

Leylâ — Bir çare bul.

Necip — Bir tek çare var: Borcumu vermek.. Buna da imkân yok.

Leylâ — Ne yapacaksın?

Necip — Bilmiyorum.

Leylâ — On beş gün daha tehir ettirsen.. Belki o zamana kadar bir şey yaparız.

Necip — Bunu teklif edemem. Parayı verdiği zaman vâdesi gelince tediye edilmesini tekrar etmişti. Bu şartı kabul ederek parayı aldım. Şimdi nasıl aksini söyliyebilirim?

Leylâ — Sahi!

Necip — Çok fena.. Ona karşı çirkin bir vaziyette kalacağım.

Leylâ — Hatırıma bir fikir geldi. Necmi geldiği zaman sen evde bulunma, ben konuşayım.

Necip — Ey, sonra?...

Leylâ — Ona bu parayı pek şiddetli bir ihtiyacım için kendime sarfedeceğimi söyleyim, on beş gün daha mühlet isteyim. Zannederim ki karısile olan dostluğumu düşünerek reddedemez.

Necip — Ya ederse?

Leylâ — Küpelerimi terhin ederim!

Necip — Cidden fedakârsın, Leylâcığım. Bildiğin gibi yap. Beni bu müşkül vaziyetten kurtar.

Leylâ — Haydi, merak etme, sen git!

Necip — Gel seni bir defa daha öpeyim.

Leylâ — (Yanaklarını uzatarak) Çabuk!

(Leylâ yandaki tuvalet odasına girer).

İKİNCİ MECLİS

Leylâ — Necmi

(Ayni salon. Leylâ pek şıktır.)

Necmi — Kocan gitti mi, Leylâcığım?

Leylâ — Pek az evvel.

Necmi — Ne iyi adam!

Leylâ — Ya?.. Öyle mi buluyorsun!.. Bana verdiğin iki yüz liranın vâdesi geldiği için senden kaçtı. (Gülerek) Halbuki bu parayı sana tediye ettim değil mi?

Necmi — Oh, bir kaç mislini!

Leylâ — Hiç borcum kalmadı mı artık?

Necmi — (Gözlerini kırpar) Var!.

Leylâ — Çapkın!

Necmi — Ne zeki bir kadınsın, Leylâ.

Leylâ — Canım o kadar zekâmı methetme. Belki seni de aldatırım.

Necmi — Yok, sevdiğinden eminim.

Leylâ — On beş gün sonra seni evime kabul edeceğimi söylemiştim. Vâdimi yaptım.

Necmi — Teşekkür ederim, Leylâ. Pek bahtiyarım.

Leylâ — Gizli, acaip yerlerde buluşmaktan korkuyordum. Artık tehlike kalmadı içim rahat.

Necmi — Benim de...

Leylâ — İşte bana aldığın tek taşlı küpelerin mükâfatı. Görüyorsun ki ben de seni mukabelesiz bırakmıyorum!...

Fiske

OYUN

Vehbi o gün âdeti hilâfına öğleyin eve geldiği vakit yukarda telâşlı hareketler hissetti.

— Hay aksi şeytan.. Misafire çattık galiba!.

Dedi. Merdivenleri çıkarken sesler kesildi. Salonda kimse yoktu. Yatak odasının kapısında karısı karşıladı:

— İçeriye girme!.

— Neden?

— Sana bir oyun yapıyorum.. Daha bitiremedim.. Girersen bozulur.

— Peki, salonda bekleyim!

— Olmaz, gözetlersin!

— Aşağı ineyim!

— O da olmaz.. En iyisi istasyona kadar git, bana bir «Akbaba» al!.

Genç kadın, Vehbinin sakalından öptü:

— Haydi, güzel kocacığım!

Sıcakta köşkten istasyona gitmek çekilir şey değildi ama.. Vehbi tatlı dile dayanamadı...

Eve döndüğü zaman karısı yorgun argın salonda oturmuş düşünüyordu.

— Al gazeteni!.. Hani oyun?

— İşte oyun bu.. Seni aldatıp gazete almaya gönderdim.

Vehbi, alnının terlerini silip koltuğa uzandı. Kocaman başını masum bir öküz gibi iki yana sallıyarak:

— Sanki ben bunu anlamadım mı?.. Senin güzel hatırın için gittim yoksa!... dedi.

Karga

PORTAKAL KABUĞU

Yazan: ERCÜMEND EKREM

Şevket, o gün bermutat evinden çıkmış, kaleme gitmek üzere, büyük caddeyi takiben yürüyordu.

Henüz o gün ilk defa arkasına giydiği yeni kostümün kendisine yakışıp yakışmadığını anlamak arzusile, hangi dükkânın camekânında bir aynaya rastgelirse onun önünde duruyor, memnun nazarlarla kendi kendini temaşa ediyordu.

Yine öyle bir şekercinin önünde tevakkuf etti. Terzisinin maharetini takdir ediyorken, yüksekten hızla atılan bir cisim, evvelâ başındaki şapkaya çarptı, sonra ayak ucuna yuvarlandı. Şevket baktı. Bu bir portakal kabuğuydu.

Hiddetle, şapkasını çıkardı. Ceketinin yenile, kabuğun bırakmış olduğu ıslak izleri sildi, başını yukarı kaldırarak nazarlarile, bu terbiyesizliği yapanı aradı ve buldu. Orada, yüksek bir apartımanın üçüncü kat penceresinde oturuyordu. Bu, bir çift iri siyah gözün, koyu sarı saçların süslediği güzel yüzlü genç bir kadındı. Bir taraftan bir takım işaretlerle mahcubiyetini ifade ve itizar ediyor, diğer taraftan da gülmemek için cebri nefsettiği halinden belli oluyordu. Şevket de işaretle, keyfiyetin ehemmiyetten âri olduğunu, kusura bakmadığını, böyle bir kazanın herkesin başına gelebileceğini anlattıktan sonra yoluna devam etti. Fakat, mütemadiyen bu macera ile meşguldü. İlkin, böyle bir kadına hiddetli nazarlarla bakmış olduğunu düşündükçe sıkılıyordu. Halbuki o, ne kadar mahcup olmuş ve ne büyük nezaket göstermişti. Halâ, o güzel tebessümün hayali gözlerinin önünde duruyordu. Bu tebessüme kendisi mukabele bile etmemişti. Yazıklar olsun!

Ertesi sabah, ayni saatte - onu çeyrek geçerek - Şevket yine o yerden geçiyordu. Gönlünde bir ümit, o güzel kadını bir daha görmek ümidi vardı. Tam apartımanın hizasına gelince yukarıya baktı. Kadın pencerede idi. Elinde de bir portakal kabuğu tutuyordu. Maamafih Şevket emin olamadı. Zira kadının dudaklarında o anda beliren lâtif tebessümün karşısında hemen gözlerini yere eğdi ve kendi kendine:

— Portakalı ne de çok seviyor! dedi ve yürüdü.

Daha ertesi sabah, aynı yerden geçerken, Şevketin ayağı kaydı. İğildi, baktı. Kendisini yuvarlanma tehlikesine maruz bırakan nesnenin, çamura bulanmış, çiğnenmiş, sarı bir cisim, bir kabuk, bir portakal kabuğu olduğunu gördü.

Daha ertesi sabah yine yerde bir kabuk vardı, fakat pencerede kimseyi göremedi. Bir gün sonra ise, kabuk bir adımlık mesafeye düştü ve ilk günkü maceranın tekerrürüne ramak kaladı.

Şevket bu sefer de başını kaldırdı ve gerçi yine işaretten ibaret fakat daha samimî, daha sarih iltifata nail oldu. Kadında mahcubiyet azalmış, tebessüm kahkahaya inkılâp etmişti. Aralarında sanki bir aşinalık peyda olmuştu.

Bir müddet böyle işaretleştikten sonra, Şevket, ahbapça bir selâm ile veda edip yoluna devam etti. Fakat gönlü, aklı, fikri hep o kadınla dolmuştu.

Bir gün sonra, yine yerde bulduğu kabuğu aldı, sakladı. Şair Yahya Kemal ile ahbaplığı vardı. Ona götürdü, macerasını hikâye etmeden, bir gazel, (Portakal kabuğuna bir gazel) istedi. Bu hakir nesnenin, Nedimin terennüm ettiği lâlelerden daha kıymettar olduğuna Yahya Kemali ikna için uğraştı, fakat koğuldu.

Şevket çıldırıyordu. Şimdi, her gün oradan geçiyor ve her gün muntazaman yerde bulduğu kabukları topluyor, ceplerinde biriktiriyordu. Artık kadın pencerede gözükmez olmuştu. Acaba saatini mi değiştirmişti? Her halde iptilâsı bakiydi. Çünkü kabuklar daima mevcuttu.

Biçare Şevket, muhtelif zamanlarda hep oradan geçti ve âşikane bir ihtimam ile kabukları aldı. Nihayet, tahassür gözlerini bürüdü. Olanca cesaretini toplıyarak bir gün apartımandan içeriye daldı ve herçi bad âbad portakallının kapısını çaldı...

On beş gün sonra düğünleri yapılmış, Şevket muradına ermişti. Ruhunu, gönlünü dolduran saadetini başkalarına göstermek, şunun bunun hissi hasedini tahrik edip gururlanmak istedi.

Bir akşam, kalemden çıkarken, en eski, en samimî ve teklifsiz dostu mümeyyiz Suadın kulağına eğildi, ve:

Kız — **Ne olur, bu kadar yalvarıyorum şu gerdanlığı alıver...**

Erkek — **Biraz sabret şekerim.. Hele şu dükkânlar kapansın..**

— Azizim! dedi; kına gecesi yapamadım. Ahval malûm... Herkesi davet etmek biraz külfetli olurdu. Fakat sen öyle, herkes gibi değilsin. Yarın akşam bize gel de.. birliket bir çorba içelim. Karıma senden bahsettim. Benim kardeşim olduğunu söyledim. O da seni tanımakla memnun olacak.

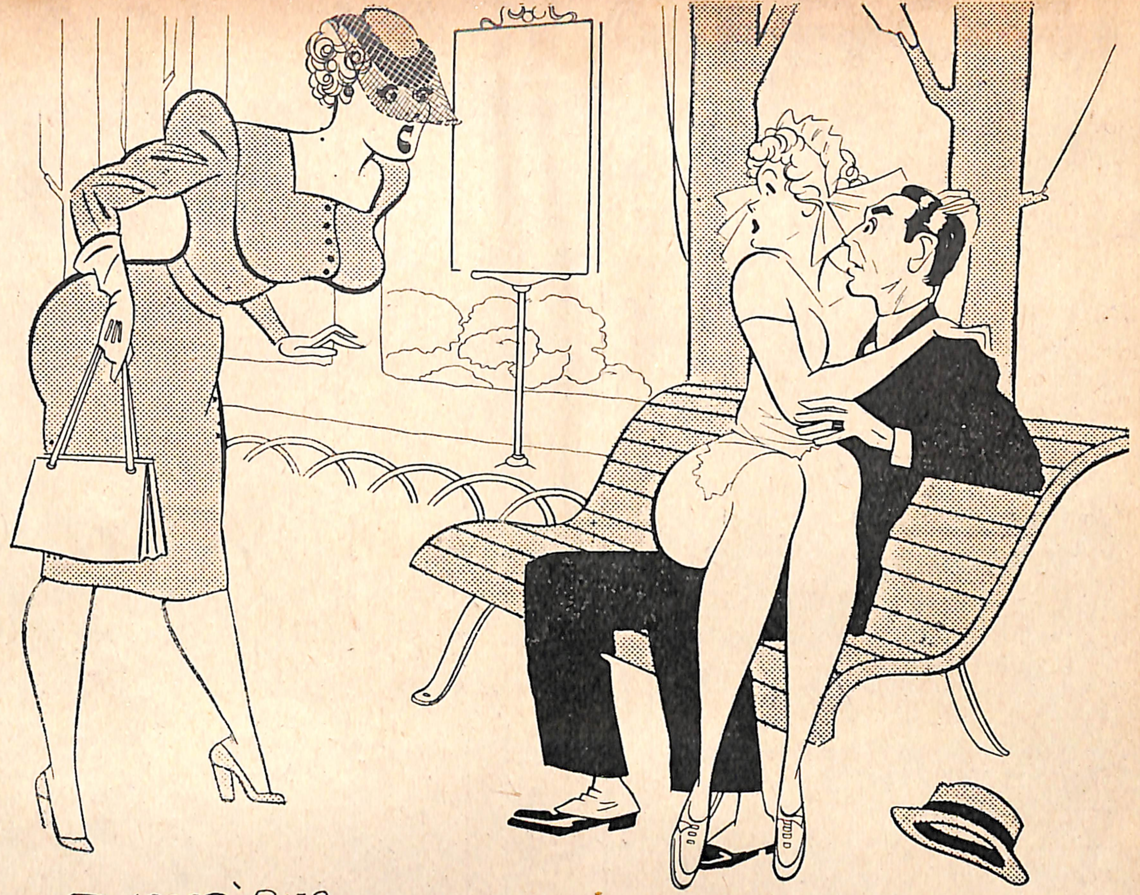
Suat, muayyen günde biraz erken geldi. Şevketin karısı bir numaranın kiracılarından rakı surahisi almağa gitmişti. İki dost başbaşa oturdular. Suat alelacele dedi ki:

— Azizim, Şevket! İnsan hali bu!. Karından şayet bıkar da gönlünü avutmak istersen uzağa gitme. Sizin bu apartımanda gayet sevimli bir kadın oturuyor, deminden, ben merdivenden çıkarken rastgeldim, bir numaranın kapısını çalıyordu... Vaktile bizim evin karşısında otururdu da oradan tanırım. Gayet usta bir karıdır. Kurnazca bir marifet icat etmişti. Bütün gün pencerede oturur, gelene geçene portakal kabuğu yağdırırdı. Kimi aldırmaz, söverek geçer, fakat ekserisi başını kaldırır, bakar... O gülümser, onlar da hemen bundan cesaret alıp evin daima aralık duran kapısından içeriye dalarlardı. Vaktile, ben bile böyle yaptım... Demin beni tanıdı, konuştuk... Şimdi bir enayi bulmuş da onunla evlenmiş olduğunu söyledi.

Şevket, bu sözlere hiç cevap vermedi. Yalnız:

— Birader, dedi. Affedersin. Seni beyhude yormuş oldum. Fakat zevcem bugün birdenbire hastalandı. Bittabi hiç bir hazırlık yapamadık. Başka defa teläfisi mümkün. Bu akşamlık yemeğimizi lokantada yiyeceğiz. Haydi vakit geçirmeden gidelim.

Ercümend Ekrem

Anne — Çocuk nerede?..
Dadı — Daha durun bakalım. yeni tanıştık!..

Filozof Rıza Tevfik Tıbbiyenin son sınıfından Avrupaya kaçtı, Fransa ve İsviçrede bir haylı zaman dolaştıktan sonra Mısıra gitti. Parasız ve açtı. Mısırda küçük bir odanın kapısına her türlü emraz mütehassısı olduğunu gösteren bir levha astı. Doktorluk etmek istiyordu, fakat aylar geçtiği halde kimse gelmiyordu.

Açlıktan pek muztarip olduğu bir gün kapıya bir fellâh geldi, filozofu hastasına götürdü.

Kirli bir yatakta yatan hasta can çekişiyordu. Filozof açlıktan başı dönerek hastayı bir dakika dinledi ve ölmek üzere olduğunu anladı. Ev sahibine:

— Hastanız ağır.. Yazacağım reçeteyi eczahanade yaptırmağa vakit yok.. İçeriki odada kendim yapacağım!

Dedi, bir kâğıt üzerine şunları yazdı:

«Bir okka ekmek, beş yumurta, bir tabak zeytin, bir tabak tereyağı, biraz bal.»

Filozof diğer odaya geçti, önüne gelen şeyleri iştah ile yemeğe başladı. Yemek bittiği zaman hasta öldü. Ev halkı filozofun başına koşuştular:

— Doktor, ilâcı kendin yedin; hasta öldü!

Filozof gayet sakindi, ev sahibine döndü:

— Telâş etme ya ahi, dedi, eğer bunları yememiş olsaydım şu dakikada evinizden bir cenaze yerine iki cenaze çıkacaktı. Buna da şükret.

Sonra, arkasına bakmadan merdivenleri atlıyarak çıkıp gitti.

Karga

ALIŞVERİŞ

Salamon, yandc' i odadan gelen ayak seslerile gözünü açtı ve d' hal tabancasını alıp dış ı fırladı.

Hırsız, elinde maymuncuk, kasayı açmağa çalışıyordu.

Salamon, müthiş bir sesle haykırdı:

— Eller yukari.. yoksam vallahi yakarim!

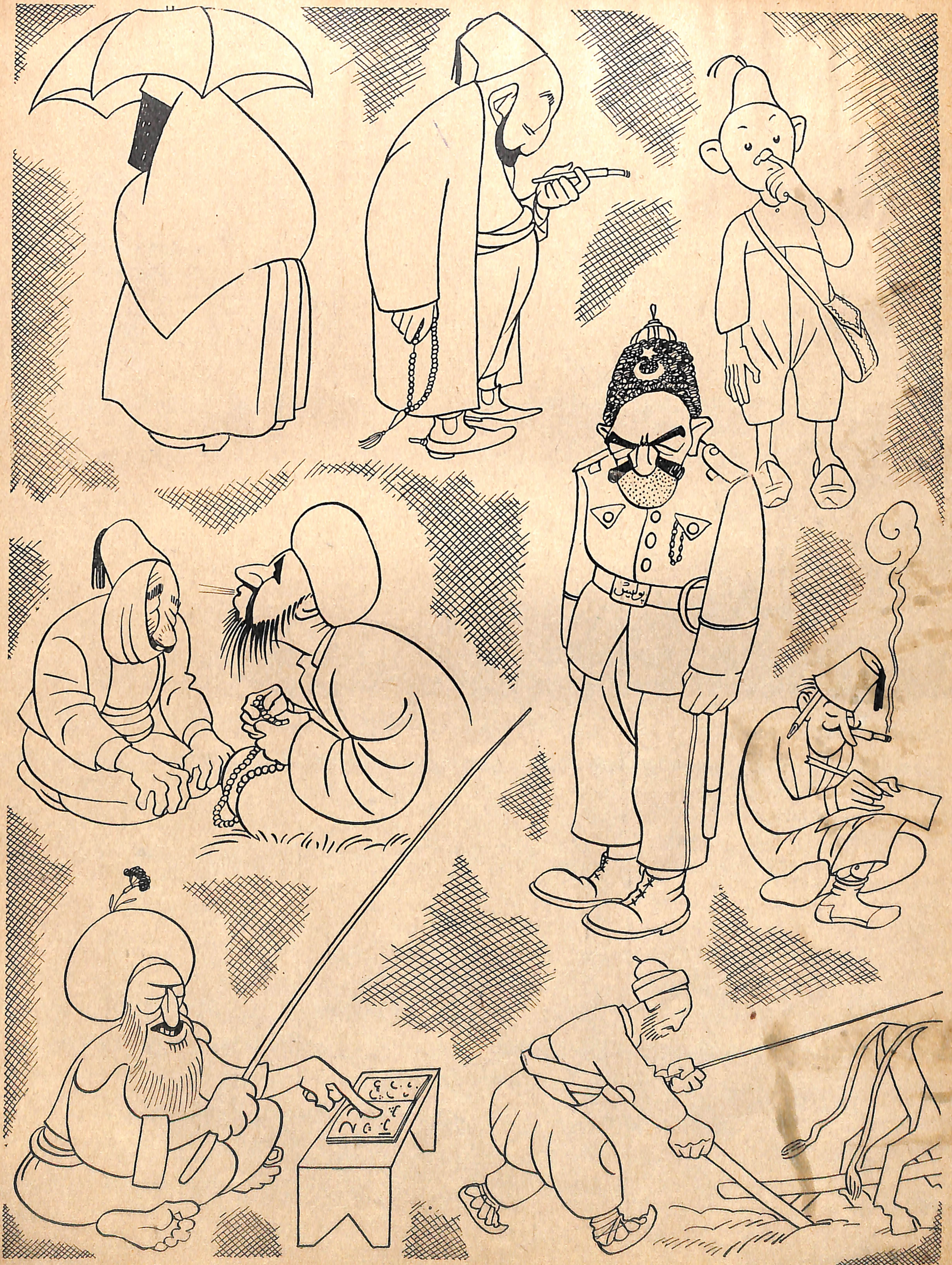
Hırsız, kurnaz adammış. Tehlikeden kurtulmanın çaresini buldu:

— Elindeki tabancaya on liram var!

Salamon derhal silâhı uzattı:

— Verdim.. sökül paralari!

On beş Yılın

Dün..

Hikâyesi !

Bugün !..

Salamon eski arkadaşını büyük bir hararet ve samimiyetle karşıladı:

— Hoş yeldin İbrahim... Bizi unuttun canim... Kaç senedir nerelerde idin?... Nasilsin... Çocuklar nasil?. Kahve mi içersin, çay mi içersin?... Utur bakalım... Oraya diyil, şu kanapeye... Yaslan şöyle... Hay İbrahim hay... Billâhi memnun uldum...

Genç kâtipler hayretle başlarını kaldırıyorlar; haşin, mutaazzım efendilerinin bu sefil kıyafetli, ürkek tavırlı, uzun tıraşlı adama niçin bu kadar iltifat ettiğini anlamağa çalışıyorlardı.

Salamon, İbrahimin eski arkadaşlarındandı. Vaktile ikisi de Hasköy belediyesinde kâtiptiler. Meşrutiyetten sonra Salamon bir tüccar yanında çalışmağa başlamış, on sene içinde Galatanın en işlek bir hanında minimini bir banka tesisine muvaffak olmuştu.

İbrahime gelince, o da arkadaşının muvaffakiyetinden cesaret alarak ticarete başlamıştı. Sık sık Adapazarına gidip geliyor; getirdiği bir iki çuval patatesi, biraz yağla yumurtayı satarak üç beş lira kazanıyordu. On sene içinde üç yüz lira kadar da bir para biriktirmişti.

— Ey, söyle bakalım İbrahim... İşler nasil?

— Şöyle böyle... Allaha şükür geçinip gidiyoruz... Yine Adapazarına kadar bir sefer yapacağım... Kârlıca bir iş... Fakat bir korkum var... Geçenlerde bizim arkadaşlardan birini soymuşlar.. Nesi var nesi yoksa almışlar... Allah esirgesin biz de bir kazaya uğrarsak diye korkuyorum. Üç yüz lira kadar birikmiş param var... O da giderse keyif tamamdır.

— Paraları üstünde mi taşiyorsun?

— Öyle ya... Kuşak ile belime bağladım...

— Neye bankaya koymuyorsun?

— Cesaret edemiyorum... Banka iflâs ederse hal fena...

— Peki ne yapacaksin?

— Düşündüm taşındım... Aklıma bir çare geldi... Şu paraları sana bırakayım... Eski arkadaşımsın... Senden bana fenalık gelmez...

— Hay, hay... Kendi param yibi saklarim... Ne vakit istersan alirsin...

İbrahim, kapının yanındaki paravananın arkasına geçti. Ceketini çıkarıp pantalonunu çözerek kuşağı çıkardı.

Salamon gülüyor:

— Hirsiz bunu nereden bulup çikaracak, diyordu.

— İşte tamam üç yüz lira...

— Pek güzel... Biraz bekle de senet yazdirayim...

— Amma yaptın ha. Ben sana inanmaz mıyım... Senede ne lüzum var... (Kâtipleri göstererek) Zaten baylar da gördüler... Ha senet, ha şahit hepsi bir...

* * *

İki ay sonra İbrahim Adapazarından dönmüş, emanet paralarını almak için Salamonun bankasına gelmişti. Banker, eski arkadaşını ayni heyecanlı tehalükle karşıladı, yine baş koltuğa oturtarak kahveler, sigaralar ikram etti.

Fakat İbrahim, paraların bahsini açtığı zaman banker saf bir hayretle gözlerini açtı:

— Ne paralari İbrahim?. Kendine gel... Aklini mi kaçirdin?.

İbrahimin birdenbire rengi uçtu. Gözleri, dudakları titriyerek Salamonun yüzüne bakıyor:

— Şaka etme Salamon, böyle şaka olmaz, geçtim yüreğime iner falan da başına belâ olurum... Kanıma girersin ha, diyordu.

— Ne parası İbrahim?... Çocuk olma...

— Salamon ayaklarını öpeyim... Canım sana bırakmadım mı?. Hattâ senet verecektin...

Banker kaşlarını çatarak:

— Hayir... Böyle şey bilmiyorum...

— Canım hattâ baylar şahit olmuşlardı...

— Amma yaptin ha. (Kâtiplere bağırarak) Baylar buraya gelin... Siz bu adamin bana para verdiğini gördünüz mü?

— Hayır... Görmedik...

— Namusunuz üzerine yemin eder misiniz?

Kâtipler ellerini göğüslerine koyarak:

— Ederiz!...

İbrahim feci bir vaveylâ kopardı:

— Eyvah... Bittim, mahvoldum... Allah belânı versin... Lânet olsun...

Deli gibi yazıhaneden fırladı, merdivenleri inmeye başladı.

Salamon süratle arkasından atıldı:

— İbrahim... İbrahım... Bak bana... Bir dakika bekle canim...

Salamon gülüyor, elindeki cüzdanı İbrahime uzatıyordu:

— Al İbrahim al... Eski arkadaştan adama zarar gelir mi?

İbrahim, büyük bir tehalükle paraları kaptıktan sonra geniş bir nefes aldı:

— Peki ama demin niçin öyle söyledin?

Salamon ağır ağır başını salladı:

— Öyle lâzum geliyordu. Kâtiplerimin bana olan sadakatlerini tecrübe etmek istedim!...

* * *

EL PEŞREVİ

Alaturka musikiye meraklı bir kaç arkadaş, aralarında toplanmış fasıllardan bahsediyorlardı. Bir aralık söz peşrevlere intikal etti:

— Uşşak peşrevi mi iyidir, yoksa nihavent peşrevi mi?

Bir kısmı nihavent peşrevini dinlemeğe doyamadıklarını, bazıları da bilâkis, uşşak peşrevi yanında nihavend'in pek sönük kaldığını iddia ediyorlardı.

Söz sırası, o zamana kadar mübahaseye karışmıyan birine gelmişti:

— Sen ne dersin? diye sorulunca dedi ki:

— Azizim, bana sorarsanız, ne nihaventten, ne uşşaktan hoşlanırım.

— Ya hangi peşrevden hoşlanırsın?

Gülerek cevap verdi:

— Karanlıkta el peşrevinden!..

Merkebin Şahitliği

Vaktile, ahalinin çoğalan şikâyetleri üzerine vali, kadıyı çağırıp sordu:

— Sen akşamları daireden çıkınca merkebe binip doğru Ayazma caddesindeki Benli Fatmanın evine gidiyormuşsun; öyle mi?.

— Hayır!...

— İnkâr etme, gidiyormuşsun, bütün mahalleli şikâyet ediyor!

Kadı, kavuğunu düzeltti, yutkundu ve yine ayni tecvitli sesle cevabını tekrarladı:

— Hayır, yalan!.

— Ama ben gittiğini isbat ederim!

— Nasıl isbat edersiniz?

— Akşam üstü merkebini dairenin önüne getirtip üstüne binerim. Eğer hayvan Ayazmanın yolunu tutar ve doğruca Benli Fatmanın kapısında durursa bilirim ki gidiyorsun. Bak artık o zaman işin ne olacağını sen düşün!

Kadı, hafif bir şaşkınlıktan sonra kendine geldi ve gülümsiyerek şu cevabı verdi:

— Hayır vali paşa hazretleri, bunu yapamazsınız!

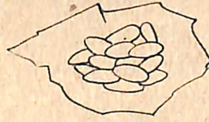
— Neden yapamaz mışım?

— Yapamazsınız; çünkü bunu yaparsanız bütün ahali: Vali paşa eşek sözile iş görüyor, der!

Karga

15 Badem Şekeri

Ötedenberi nazarı dikkatimi celbeder. Tesadüfün garip bir cilvesi midir, nedir? Bizde ekseriya isimler müsemmasının zıddı çıkar. Meselâ senede bir defa olsun hamam yüzü görmiyen bir adama (Nezih) tesmiye edildiği, gayet atak ve haşarı bir çocuğa (Halim) denildiği, babasına külâh giydirecek takımdan hilekâr bir herifin (Sadık) namile yâd olunduğu, pek çirkin bir kadının (Bedia) gibi bir isimle çağrıldığı ekseriya vaki olur. Bazan da bunun aksi zuhur eder, isim ile müsemması yekdigerine uygun gelir. İşte bizim Mahir bu kısımdandır. Cidden mahirdir. Mahareti hangi husustadır, bilir misiniz? Dolandırıcılıkta!.. Mubarek adam şeytanın bile aklına gelmiyecek hileler bulur, maharetle tatbik eder. Bakınız geçenlerde ne yaptı:

Bahçekapısındaki şekerci dükkânlarından birine girer, sayı ile tamam on beş tane badem şekeri çıkartırıp parasını vererek şekerciye:

— Bunlar şurada bir kenarda dursun. birazdan çocuk gelip alacak. On geş tane sayıp verirsin. Der, dükkândan çıkar. Doğru Sultanhamamındaki büyük mağazalardan birine girer. Kumaş, mendil, fanilâ çorap ve saire tamam on beş liralık eşya satın alır. Mağazanın önüne bir araba getirtip eşyayı arabaya koyduktan sonra mağaza sahibine:

— Çıraklardan birisi beraber gelsin. Bahçekapısındaki şekerci dükkânından parayı alacak.

Der. Mağazanın uşaklarından biri, Mahir ile beraber arabaya biner. Araba mahut şekercinin önüne gelince Mahir arabayı durdurtup çocuğa:

— İşte buradan alacaksın!

Der. Çocuk dükkâna girerken Mahir arabanın içinden şekerciye haykırır:

— On beşi say, ver!

— Baş üstüne!

Sonra arabacıya:

— Çek arabacı!

Der. Çocuk şekerci dükkânında önüne on beş badem şekeri sayılıp konduğunu görünce şaşkın şaşkın dışarıya fırlar, ama araba çoktan uzaklaşmış bulunur!

Şeytan

BECERİKLİ

Hasta benizli, düşkün kıyafetli birini gösterdiler:

— Ekmeğini taştan çıkarır..

— Ya?.. Becerikli bir adam demek... Ne iş yapar?

— Kaldırım amelesidir!

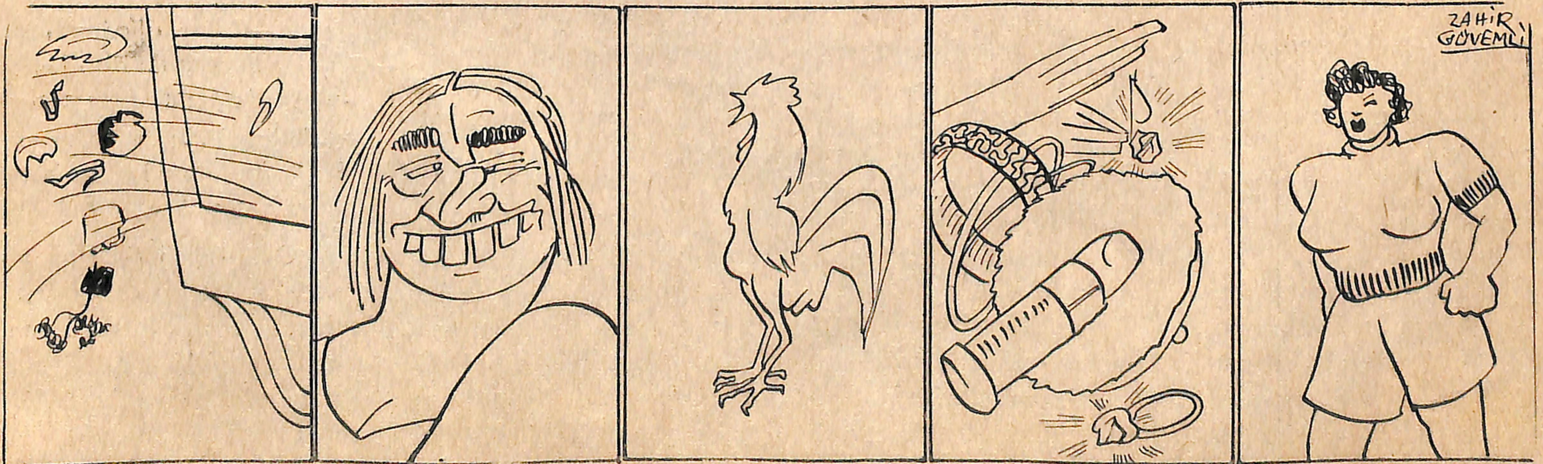
BİRAZ SABIR

Odada:

— Bak yahu, gazinoda iki kadın oturuyorlar.. Haydi gidip ahbap olalım.

— Biraz sabret, içtikleri biraların parasını versinler de ondan sonra!..

Lûgatnamei Zahir Çelebi

Harp (Dahilî) — Hatayi hilkat — Hatip — Havayici zaruriye — Havva (Asrî)

Tefrika No. 17

MAHMUD YESARİ

— Atlayın.

Genç kadın binince delikanlı sordu:

— Yelken açalım mı?

— Kullanmasını biliyorsun, değil mi?

Cin, gururla gülümsedi:

— Bir parça çakarız.

Remide, onun atletik vücudüne bakarken emniyet duyuyordu:

— Sen bilirsin. Canım sana emanet.

Cin, hemen küreklere sarılmıştı. İskeleden biraz açıldıktan sonra, yelkeni açtı:

— Modaya mı, yoksa Adalara doğru mu açılalım?

Remide, moda tarafına arkasını dönmüştü:

— Adalara doğru... Fakat çok açılmıyalım.

— Rüzgâr iyi... Bir kaç volta vuralım.

Yelken açılınca sandal, yana yatmıştı; Remide titriyordu:

— Aman çok açılmıyalım, korkuyorum.

Titrerken kıpırdanıyor, sandalın müvazenesini bozuyordu. Cin, buna sinirlendi:

— Siz, hiç kıpırdanmayın.

— Korkuyorum.

— Korkacak bir şey yok.

— Nasıl yok, Cin! Sandal iki yana sallanıyor.

Cin, yelkenin iplerini toplayıp germiş, yan iskormoza geçirmiş, rüzgârı arka ediyor ve dümenin iplerini tutan Remideye emirler veriyordu:

— Sağa çek... Çok değil, az sağa... Yeter...

Fakat Remide, bu emirleri birden anlamıyor, acemi manevralarla Cini şaşırtıyor, Cinin sinirli bağırışlarına daha sinirli haykırıyordu:

— Sağa, değil mi?.. İşte, sağa çekiyorum...

Cin, sandalın burnunu suyun suyuna, yelkeni rüzgârın huyuna uydurunca Remidenin yanına geldi, dümenin iplerini aldı:

— Artık korkacak bir şey yok. Ben, idare ederim.

Genç kadının yanına oturmuştu. Fakat hem yelkeni, hem dümeni idare etmek için bir kolunu Remidenin umuzu üzerinden geçirmek mecburiyetinde kaldı.

Remide, delikanlının güneşten yanmış sıcak kolunun ılıklığını boynunda duyunca titredi; çekilmek istedi. Fakat sandal öyle yana yatmıştı ki müvazeneyi bozmaktan korktu; korkak, hafif bir sesle sordu:

— Cin, çok açılacak mıyız?

Cin, yelkenin ipini geriyor, sulara bakarak dümeni kullanıyordu:

— Tam havayı bulduk. Sular da ağır akıyor. Açılsak da ne olur.

Genç kadın, başını, delikanlının omuzuna yaslamıştı; serin deniz rüzgârı saçlarını uçuruyor. Alnını yelpazeliyordu. Denizin ve gökyüzünün uçsuz bucaksız maviliği, afyonlu, ispirtolu bir içki, bir ruh gibi onu sersemleştirmeye başlamıştı:

— Açılalım, Cin!

— 8 —

— Geçen gün, beni telefonla arıyan oldu mu?

— Evet, aradılar bayım.

— Kim?

— Bir bayan aradı.

— Yavaş söyle.

— Peki bayım!

— İsmini söyledi mi?

— Hayır!

— Ne dedi?

— Sizi iki gündür bekliyormuş.

— Sonra?

— Çok hiddetli idi.

— Başka?

— Beni tersledi, telefonu kapattı.

— Peki!

— ......

— Telefon edildiği zaman hanım, nerede idi?

— Yukarıda uyuyordu.

— Telefonun çaldığını duymadı mı?

— Her halde duymamıştır; çünkü ben, hemen koştum.

— Peki; sen, hanıma bir şey söyledin mi?

— Hayır, bayım!

— Al şunu, yine de hanıma bir şey söyleme.

Baş ağrısı bahane ederek odasına çıkan Remide, ayaklarının ucuna basarak inmiş, kapı aralığından kocasile hizmetçi kızı dinliyordu.

Remide, hizmetçi kıza dersini çoktan öğretmişti. Kocasının köşke geldiği zaman muhakkak soracağını, anlamak istiyeceğini biliyordu. Onu suçlu görmek, suçlu olduğunu kulağile dinlemek, genç kadın için bir ihtiyaçtı; çünkü onu, bir çok vicdan azabından kurtaracaktı.

Remide, kapı aralığından dinlerken, kocasının korkak, ürkek vaziyetlerine, hem kahkahalarla gülmek, hem de onu boğazından tutup sarsmak, boğmak, tırnaklamak, didiklemek istiyordu.

— Geçen gün, beni telefonla arıyan oldu mu?

Diye sorarken onda bir hırsız hali vardı.

— Kim?

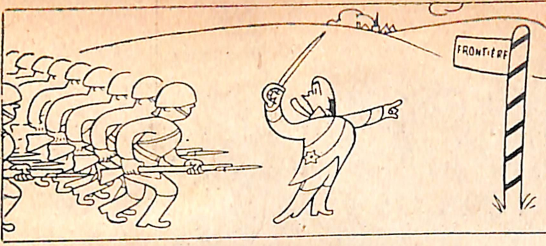
Derken titriyordu. Remide, bunu, yaşını başını almış bir erkeğe yakıştıramıyordu. Hele:

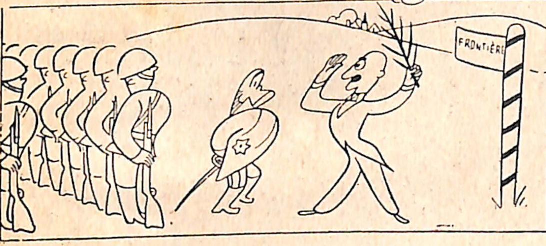
— Yavaş söyle!

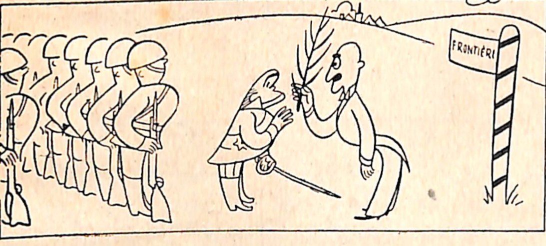
Deyişini hiç affedemiyordu. Bu korkaklığı da iğrenç buluyordu. Hizmetçinin suç ortaklığını kabul edişi ve tabiî görüşü genç kadını büsbütün delirtmişti:

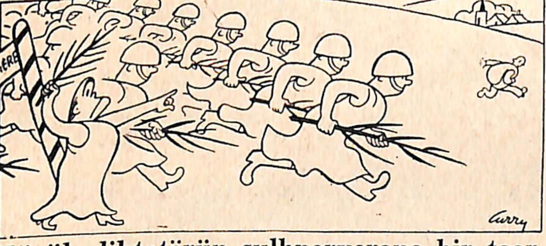
— Evin erkeğinin suçunu örten hizmetçi, evin kadınının da suçunu örter. Bunu nasıl tabiî görüyor? Sonra da, iş adamı geçiniyor. Ahmak!

(Arkası var)

Küçük diktatörün sulhperverane bir taarruzu.

[Fransız karikatürü]

— Kral bugün pek telâşlı, nesi var acaba?..

— Cümhuriyetçi olduğu meydana çıktı da ondan..

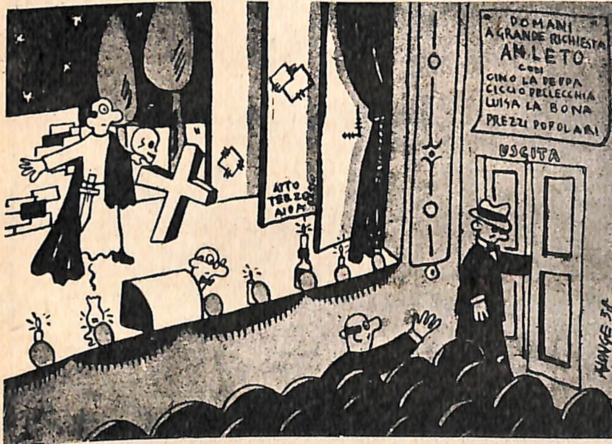
[İtalyan karikatürü]

— Neye öyle tanır gibi baktın?..

— Şapkası karımın, elbisesi kız kardeşimin, kürkü de kızımın... Ha, buldum, bizim yeni hizmetçi..

[Fransız karikatürü]

— Allahaşkına beni yalnız bırakma, korkuyorum...

[İtalyan karikatürü]

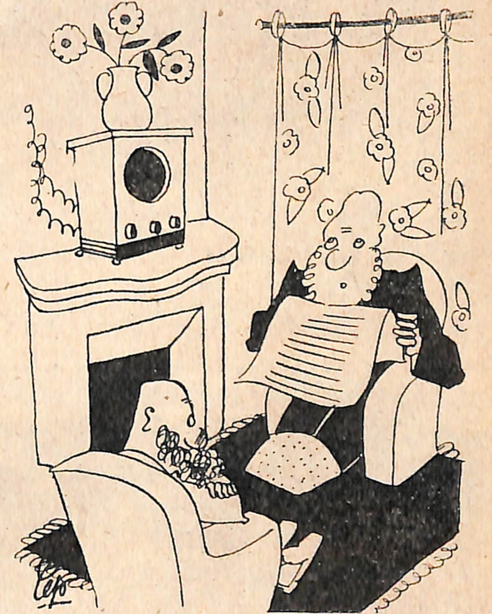

— Aslanın üzerine atladım. Bir hamlede kuyruğunu kestim..

— Neye başını kesmedin?..

— Başı zaten kesikti!..

[İtalyan karikatürü]

— Vakit nekadar yavaş geçiyor...

— Vallahi bilmem, benim saatim durmuş!..

[Fransız karikatürü]

SAMSUN

Okuyucularımıza

İlk, Ortaokul, Lise kitapları Samsunda Kültür Bakanlığının resmî satıcısı olan **H A L K** kitaphanesine gelmiştir. Çocuklarınızın kitap, kırtasiye ihtiyaçlarını en ucuz fiyatla buradan tedarik edebilirsiniz.

SÜMER BANK

Yerli Mallar Pazarı

SAĞLAM

UCUZ

GÜZEL

İstanbul, Bahçekapı - Beyoğlu, İstiklâl caddesi

Dişlerinizin

daima sağlam ve beyaz

kalmasını isterseniz

PERTEV

DİŞ MACUNU

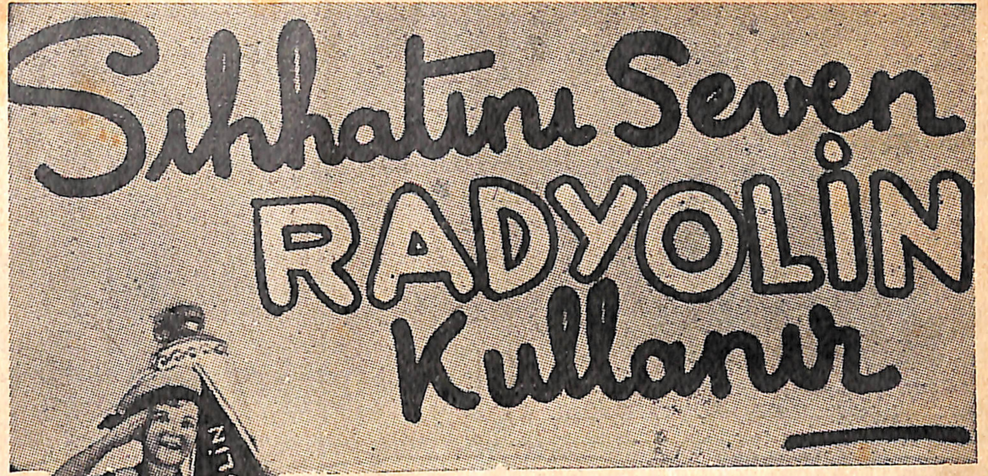
kullanınız

PERTEV

DİŞ MACUNU

Dişleri inci gibi beyazlatır

ve diş etlerini kuvvetlendirir

Diş Doktoru diyor ki :

«İyi bir diş macununda, diş etlerine muzır tesirleri olmıyan antiseptik bir madde bulunmalı. Asıl temizleyici madde, mineleri sıyırmıyacak şekilde hazırlanmış olmalı. İçinde hamız olmadıktan başka ağızdaki hamızları da temizlemek üzere kalevî maddeler ihtiva etmeli ve nihayet koku ve lezzeti nefis olmalıdır.»

İşte RADYOLİN budur !

Sabah, öğle ve akşam yemeklerinden sonra

RADYOLİN kullanınız.

VİROZA HER TÜRLÜ YANIKLAR KAN ÇIBANLARI MEME İLTİHABI

SİLKO ROMATİZMA LUMBAGO SİYATİK

NEOKALMİNA BAŞ DİŞ AĞRILARI NEVRALJİ

REKTA BASUR MEMELERİ ve HER TÜRLÜ İLTİHABLAR

Güzelliğim Asrî Zamanın Bir Mucizesile % 50 Nisbetinde Artmıştır.

Cildim hemen yarı ölmüş bir halde idi. Buruşmuş, solmuş ve ihtiyarlamıştı. Maamafih karakterim henüz gençti. Dansı seviyordum, fakat hiç kimse beni dansa davet etmiyordu. Bugünün erkekleri, gençliği arıyorlar. Nihayet bir cild mütehassısı ile istişare ettim. Dedi ki: Cildinizin «Biocel» i - cildi terü taze tutan kıymetli cevheri - azalmıtır. Fen, son zamanlarda «Biocel» i genç hayvanlarda gizlenmiş cild hüceyrelerinden istihsal çaresini bulmağa muvaffak olmuştur. Tıpkı cildinizin «Biocel» i gibidir. Bu cevher, şimdi cildinizi beslemek ve gençleştirmek için matlup nisbet dairesinde Tokalon kreminin terkibinde mevcuttur. Vakit kaybetmeden bunu tecrübe ettim ve resimlerde görüldüğü gibi memnuniyetbahş neticeler elde ettim. Sonra, bir mıknatisin çeliği cezbettiği gibi cilde son derece yapışma hassasını veren hususî ve kıymetli maddeleri ihtiva eden yeni ve gayet ince bir pudra kullandım. Hemen hemen gayri mer'î olup sudan, yağmurdan ve tagayyüratı havaiyeden kat'iyyen müteessir olmadığı için banyonuzu alırken veya sıcak bir salonda dans ederek terleseniz bile yüzünüzde sabit kalır. Bu yeni pudranın şayanı hayret ve orijinal renkleri vardır. Bu cazip keşif pek büyük ve malî fedakârlıklarla Tokalon müessesesi tarafından temin edilmiştir ve Tokalon pudrasına karıştırılmıştır. Her yerde Tokalon krem ve pudrasını arayınız.

Ademi iktidara

ve

Belgevşekliğine

karşı

HORMOBİN

tabletleri

Her eczanede arayınız.

Posta kutusu (1255 Hormobin)

Galata, İstanbul

Güzel ve beyaz dişlerle süslü

Bir tebessüm aşkın başlangıcı olur

Dişlerinizin parlaklığını muhafaza ederek tebessümünüzün tazeliğini vikaye ediniz. Bunun için de gayet antiseptik ve güzel kokulu meşhur DENTOL diş suyu ve macunu kullanınız. Pasteur'ün tetebbüatı esasına tevfikan istihzar edilen DENTOL diş suyu ve macunu diş etlerini kuvvetlendirir, ağızda güzel bir koku bırakır ve dişlerin beyazlığını muhafaza eder. DENTOL bütün eczanelerle başlıca parfümörilerde satılır.

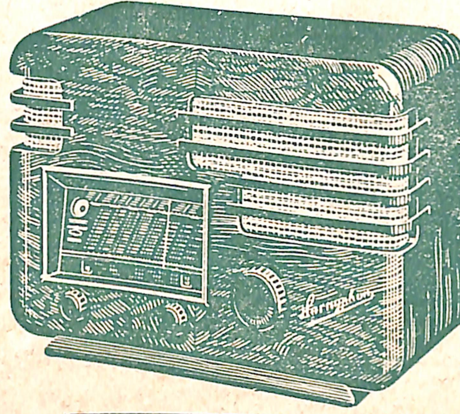
Dentol

Her yerde DENTOL isteyiniz. Eczahanelerde Parfümörilerde satılır.

RADYO Endüstrisinde BAŞI TUTAN iki Alman markası :

HORNYPHON ve BRAUM

1 — Seste sadakat
2 — 6 ses ayarı
3 — Kalın ve ince seste ayni berraklık
4 — Sarfiyatta tasarruf sistemi (%30)
5 — Munzam oparlör tertibatı
6 — Gramofon için tertibat
7 — Çift sür'atli ayar düğmesi
8 — Paraziti kesen hususî toprak prizi
9 — Yeni sistem termik sigorta
10 — Işıklı ve isimli İstasyon ayarı
11 — Dört dilimli sihirli göz
12 — 13 metreden itibaren kısa dalga
13 — Kısa dalgada yüksek randımanlı antifeeding tertibatı
14 — Motörlü tiplerde 10 otomatik istasyon.

GARANTİLİ BİR RADYO.
ÇÜNKÜ :
1 — Yedek aksamı tamamen mevcuttu.
2 — Mükemmel tamir atölyesi müşterilerin emrine amadedir.

Büyük bir sürpriz

1 Nisan 1939 a kadar satılan 1939 modeli HORNYPHON ve BRAUN radyoları sahiplerine büyük bir sürpriz olmak üzere gayet zengin bir eşya piyangosu tertip edilmiştir. 500 numaraya isabet vaki olacaktır.

	Lira
1 ciye bir pırlanta plâtin kol saati	165
2 ciye 14 ayar altın cep saati	100
3 üncüye Perpetüüm P. S. otomatik gramofon	55
4 cüye Perpetüüm P. S. 3 otomatik gramofon	40
5 ciye Doksa marka altın 14 ayar kadın kol saati	50

Bunlardan başka 495 numaraya muhtelif hediyeler.

UMUMÎ VEKiLi :

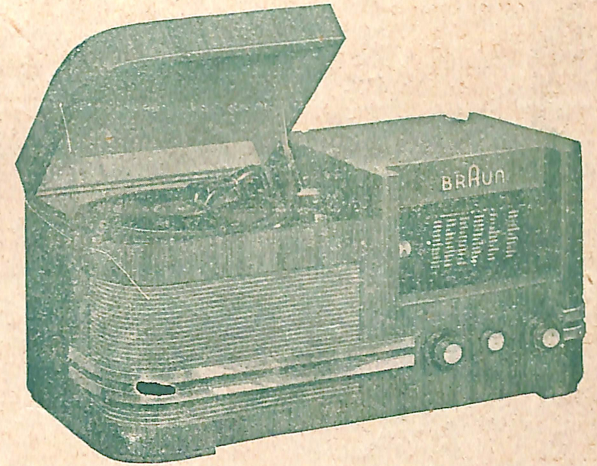
İstanbul, Havuzlu han

Rikardo Levi müessesesi

İstanbul Umumî Acentası :
Türk Elektrik Tesisat ve Ticaret İşleri Müessesesi

OSMAN ŞAKAR

Galata Mağazası : Bankalar caddesi, No. 47 Voyvoda Han, Zemin kat.
Beyazıt Mağazası : Üniversite caddesi No. 28 Elektrik idaresi karşısında
Kadıköy Mağazası : Muvakkithane caddesi No. 33/2

Ankarada : S. ve N. Kardas

Vilâyetlerde satış yerleri :

İzmirde	Penneti ve Pariente
Eskişehirde	İbrahim Ener
Bursada	İsak Şoef
Trabzonda	Hakkı Atmaca
Samsunda	Alâeddin Saatci
Kırklarelinde	Fehmi Akay
Lüleburgazda	Ali Şefik Şimşek
Edremitte	Fereli M. Öner
Erzurumda	Neş'et Solak
Konyada	Mumcu Kardeşler
Ereğlide	Atamer Kardeşler
Zonguldakta	M. A. Gürol

HORNYPHON ve BRAUN

radyoları bu sene daha yüksek, daha mükemmel ve daha zarif modellerle piyasaya çıkmıştır.

HORNYPHON RADYOLARI

1939 modellerinin fiatları :

Tipi			L.	Vade
Prinz	8 Lâmbaya muadil	4 L.	135	12 Ay
» Lord	12 » »	5/6 L.	185	12 Ay
» Reks	12 » »	5/6 L.	215	12 Ay
» Olympik:	Motörlü otomatik 16 Lâmbaya muadil motörlü otomatik	8 L.	235	12 Ay

BRAUN RADYOLARI

6 Lâmbalı Model Süper	165	12 Ay
6 » Model Süperlüks	195	12 Ay
6 » Üstte Gramofonlu	250	12 Ay

PERPETÜÜM GRAMOFONLARI

Kendiliğinden 8 Plâk Değiştiren Elektrikli Gramofon Mobilyası

Muhtelif otomatik pikup modelleri.

12 AY VERESİYE